

Afrapportering af Galathea 3 ekspeditionen STV Nature & Science

Af Bo Cumming Løkkegaard

Projektleder: Bo Cumming Løkkegaard, Kreativ Direktør, STV Nature & Science Aps

Deltagere om bord: Bo Cumming Løkkegaard, Kenneth Sorrento, Michael Yde Katballe, Lasse Christensen, Henrik Helsgaun, Adam Jeppesen, Lars Toft Rasmussen, Peter Dalby, Finn Skaarup Jensen, Thorsten Høegsberg Petersen, Katja Vinding Petersen

Deltagere i land: Anders Drud Jordan, Preben Hjorth, Leshly Johnsby

Foto: Bo Løkkegaard, STV Nature & Science

TV2/Vejret deltog under hele ekspeditionen. Produktionen blev varetaget af STV Nature & Science i samarbejde med TV2/Vejret. Forud for ekspeditionen var der lagt en formidlingsstrategi, der udover små indslag i TV2/Vejret indeholdt produktion af en lang række film- og tv produktioner samt deltagelse af gymnasieelever.

Konsortium

STV Nature & Science indgik i et konsortium sammen med dagbladet Politiken og Experimentarium for at løse en række opgaver i forbindelse med formidlingen af ekspeditionen. På hele ekspeditionen var der på hvert ben mulighed for at anvende to pladser til skoleelever. Disse blev fordelt til medieparterne, og vi fik således mulighed for at medtage elever på fem etaper. Samarbejdet med Politiken indebar desuden produktion af fotos og videodagbøger til avisen og dens hjemmeside.

Bestyrelsesarbejde

STV deltog i Dansk Ekspeditionsfonds bestyrelse repræsenteret af Peter Tanev (TV2/Vejret), og med Bo C. Løkkegaard (STV Nature & Science) som dennes suppleant.

Finansiering

Et vigtigt formål med ekspeditionen var formidlingen, og et centralt mål var at skabe interesse for forskning især blandt unge. På trods af dette blev der ikke afsat midler af Dansk Ekspeditionsfond. Derfor skulle formidlingen finansieres af private og offentlige midler. Næsten alle større fonde blev ansøgt om støtte til formidlingen, men da de allerede havde støttet Dansk Ekspeditionsfond, opnåede vi udelukkende af-

slag. Tilbage var derfor Undervisningsministeriets Tips- og Lottomidler, der heldigvis valgte at støtte de projekter, der havde til formål at producere undervisningsegne film. Visninger på tv samt videodagbøger på internetsider gav ingen indtægter, men bidrog til den brede formidling af ekspeditionen.

Arbejdet om bord

Vi fik stillet det ene medierum til rådighed for vores filmudstyr og redigeringsfaciliteter. Samarbejdet med forskere og ikke mindst skibets besætning var fortrinligt. Hver dag var der orientering af næstkommanderende om dagens planlagte program, og han fungerede som kontakt til skibets ledelse. Når forholdene og dermed dagens arbejdsprogram ændredes, blev dette meget hurtigt meddelt mediegruppen. Ligeledes blev langt de fleste særlige ønsker efterkommet. Samarbejdet med de øvrige medier var en til tider blandet fornøjelse, idet ikke alle medier havde valgt deres deltagere efter deres videnskabelige interesser eller færdigheder.

Elevprojekter: Juniorforskere

Vi ønskede i stedet for køjepladser at udnytte vores elevpladser som arbejdspladser til gymnasieelever. Derved opstod et

Foto: Bo Løkkegaard, STV Nature & Science

projekt, hvor gymnasieelever kom til at arbejde med egne projekter side om side med forskerne i laboratorierne. Vi udskrev en konkurrence, hvor alle gymnasier blev inviteret til at indsende forskningsprojekter. 40 gymnasier deltog og indsendte forslag til projekter, de ville deltage med. Der blev nedsat et fagligt bedømmelsesudvalg, og de udvalgte otte projekter kom til en mundtlig finale på Experimentarium, hvor de enkelte gymnasier skulle argumentere for netop deres projekt. På denne måde blev de fem skoler udvalgt:

- Borupgaard Amtsgymnasium: Arbejdede med pH, kuldioxid og klima i Nordatlanten.
- Bagsværd Gymnasium: Undersøgte vegetationen på Galapagos Øerne.
- Horsens Gymnasium: Sammenlignede finkestemmer på Galapagos.
- Hamlet i Hillerød: Forskede i dinoflagellater ud for Chiles kyst.
- Espergærde Gymnasium: Sammenlignede immunsystemer hos fisk i Stillehavet og Atlanterhavet.

Filmprojekter

Juniorforskerne blev filmet under alle deres forløb på Galapagosøerne samt togtbenene Thorshavn-Nuuk, Valparaiso-Galapagos og Galapagos-Vestindien. Filmene vil blive distribueret til forskere, lærere m.m. sammen med forskellige fagblade samt streames på flere hjemmesider.

På togtbenene fra Azoerne til Sydafrika lavede vi projektet *Fysik til søs*. Hver dag blev der lavet eksperimenter om bord med udgangspunkt i forskningen eller arbejdet til søs. Det var et samarbejde mellem STV, Danfoss Universe, Mikroværkstedet, Danmarks Akvarium og Fjord & Bælt Centeret. To unge formidlere var værter på en lang række små film. Næsten hver dag blev der produceret en færdig film, som blev lagt på internettet på www.emu.dk og www.danfossuniverse.dk. Efter hjemkomsten er samtlige film blevet færdigredigeret og sammen med øvelsesvejledninger til lærere og elever udgivet på en DVD, der er sendt til samtlige skoler i Danmark.

Vi har produceret en undervisningsfilm, *Jagten på svar*, som har gymnasieelever som målgruppe. Vi fulgte fire forskningsprojekter, hvor forskere beretter om deres projekter og deres personlige historier om, hvorfor de forsker, og hvordan de kom ind i den verden. Filmen vil blive distribueret ad samme kanaler som filmene om juniorforskerne.

TV produktioner

Desværre udviste ingen af de større landsdækkende tv-kanaler interesse for større produktioner mens ekspeditionen var undervejs. I TV2/Nyhederne lavede vi hver søndag klokken 12 en direkte gennemstilling, hvor forskere og besætningsmedlemmer blev interviewet af nyhedsværten om begivenheder i forskningen og om bord. I flere tilfælde sendte vi ny-

hedsindslag til TV2/Nyhederne. Både DR og TV2 har afvist at vise en sammenhængende udsendelse om ekspeditionen.

Andre projekter

STV Nature & Science deltager i det stort anlagte Virtuel Galathea 3-projekt. Formålet med dette er at skabe et e-lærings-univers, der skal være skolesystemets naturlige indgang til denne ekspedition. Således produceres et stort antal små film om forskningsprojekterne samt livet om bord, ligesom der anvendes et meget stort antal fotos. Vi har også produceret en undervisningsfilm om anvendelsen af satellitteknologi på ekspeditionen. På den måde bidrager vi til visualiteten på projektet.

Nature & Science ansøgte sammen med prof. Lone Gram om formidlingsdelen af hendes gruppes projekt '*Roseobacter* – havets stjerner'. Gennem dokumentarfilm om projektet samt netbaserede videoproduktioner vil interesserede kunne følge et forskningsprojekt fra prøvetagning hele vejen Jorden rundt, til de endelige resultater foreligger.

Opsummering

Det var et stort og meget spændende projekt at være en del af. Forud for ekspeditionen var planlægningen besværliggjort af manglende finansieringsmuligheder til formidlingen. Dette var besynderligt, idet et af ekspeditionens centrale formål var at skabe opmærksomhed om naturvidenskab og forskning.

Selve afviklingen af ekspeditionen var overordentligt vellykket. Vores formidlingsproduktioner er blevet meget godt modtaget af brugerne. På trods af stædig fondssøgning før, under og efter ekspeditionen lykkedes det aldrig at få finansieret deltagelsen i Galathea 3-ekspeditionen fuldt ud. Vi kom ud af ekspeditionen med et større underskud, som vi siden har forsøgt at indhente på forskellig vis.

Det var en stor oplevelse for alle medarbejdere at deltage i Galathea 3-ekspeditionen. Vi fik udbygget vores formidlingskompetencer i mange henseender og fik opbygget et uvurderligt netværk blandt forskerne og Søværnet.

Vi besidder nu et omfattende professionelt foto- og filmarkiv, som dækker hele ekspeditionen. Nogle af vores kortere og længerevarende film kan findes på Virtuel Galathea 3. Det er selvfølgelig en meget stor skuffelse, at de danske tv-udbydere ikke vil give befolkningen indblik i den største danske ekspedition i vores levetid.